

Sygn. akt XIV K 196/16, PR 3 Ds. 137.2016

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Słupsku w XIV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: **SSR Ryszard Blencki**

Protokolant: sek. sąd. Ewa Leśniak

przy udziale Prokuratora: Bogumiły Okoniewskiej

po rozpoznaniu w dniu 07 października 2016 r.

sprawy **M. Ł. (Ł.)**

s. J. i Z. z domu R.

ur. (...) w S.

oskarżonego o to, że:

w dniu 27 grudnia 2015 roku w S. przy ul. (...) kierował w ruchu lądowym pojazdem mechanicznym marki V. (...) o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, I badanie 8,83 mg/l, II badanie 0,87 mg/l, alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo określone w art. 178a § 4 kk przy czym ww. czynu dopuścił się mając zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku sygn. akt XIV K 1000/12,

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k.

1. uznaje oskarżonego **M. Ł.** za winnego popełnienia zarzucanego mu oskarżeniem czynu, opisanego w części wstępnej wyroku, z tym ustaleniem, iż wynik I badania wynosił 0,83 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, to jest występku z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k., i za jego popełnienie na podstawie art. 178a § 4 k.k. skazuje go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzeka wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;
3. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
4. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

Sygn. akt XIV K 196/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

M. Ł. został skazany przez Sąd Rejonowy w Słupsku wyrokiem z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. akt XIV K 1000/12, za czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym

zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby. Sąd orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 6 lutego 2013 roku.

W dniu 27 grudnia 2015 roku M. Ł. po nocnej imprezie w klubie (...) mieszczącym się w Centrum Handlowym (...) przy ul. (...) w S., podczas której spożywał alkohol, ok. godz. 4:00 prowadził on w tej miejscowości po drodze publicznej samochód marki V. (...) o nr rej. (...), należący do jego ojca, jadąc najpierw do pobliskiego baru sieci McDonald, mieszczącego się przy tej samej ulicy, a następnie kontynuował jazdę ulicą (...).

Został tam wówczas zatrzymany do kontroli przez patrol Policji, powiadomiony o zaistniałym zdarzeniu, i przebadany na stan jego trzeźwości. Funkcjonariusze Policji dokonali sprawdzenia stanu trzeźwości M. Ł. urządzeniem elektronicznym typu A. 6810. Wynik I badania wykazał 0,83 mg/l (z godz. 4:30), zaś II badania - 0,87 mg/l (z godz. 4:45) alkoholu w wydychanym powietrzu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień oskarżonego **M. Ł.** (k. 58, 13), zeznań świadka **R. B.** (k. 58-59, 55), oraz pozostałego materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej (k. 59).

M. Ł. ma 39 lat, jest kawalerem, nie ma dzieci. Ma on wykształcenie średnie, podejmuje parce dorywcze za granicą (w Danii) jako pracownik budowlany, z których uzyskuje ok. 3.000 złotych miesięcznie. Nie ma innych dochodów (vide: informacja finansowa – k. 52, 53), ani wartościowych składników majątku (vide: oświadczenie z dnia 14.01.2016 r. – k. 11-12). Nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo. Był trzykrotnie karany (vide: informacja z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 31.08.2016 r. – k. 49-50). Stałe miejsce pobytu: ul. (...), (...)-(...) S.

Oskarżony M. Ł. **przyznał się** do popełnienia zarzucanego mu czynu, złożył przy tym w postępowaniu przygotowawczym wyjaśnienia zgodne z ustalonym stanem faktycznym (k. 13), a na rozprawę główną nie stawiał się, choć wezwanie odebrał osobiście (k. 47), wnosząc jednak o jej prowadzenie bez jego udziału (k. 51), i brał w niej udział jego obrońca.

Składając wyjaśnienia w dnio 14 stycznia 2016 roku wskazał, że zdecydował się na prowadzenie samochodu mimo spożytego alkoholu, gdyż pojazd ten należał do jego ojca, i bał się go zostawić pod klubem, w którym się bawił, bo ojciec nie miał wykupionego ubezpieczenia AC (k. 13).

Sąd niemal w pełni dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego **M. Ł.**, gdyż są one rzeczowe, a przy tym spójne z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym i nie ma żadnych racjonalnych powodów, aby je kwestionować. Dodać jednak należy, iż jego tłumaczenie motywów prowadzenia tego auta w stanie nietrzeźwości brzmi bardzo naiwnie, i niewątpliwie miało na celu złagodzenie grożącej mu kary.

Za polegające całkowicie na prawdzie Sąd uznał zaś zeznania funkcjonariusza policji **R. B.**, gdyż są one logiczne, wyważone i jasne. Zeznania tego świadka dopełniają wyjaśnienia oskarżonego, mając oparcie w zgromadzonych dokumentach. Zrozumiałe jest przy tym, zważywszy na profesję świadka, iż wielu szczegółów on nie pamiętał, składając zeznania na rozprawie.

Wiarygodność dowodów z dokumentów nie budzi żadnych wątpliwości. Zostały one sporządzone na potrzeby postępowania karnego, przez organy do tego uprawnione, w zakresie ich kompetencji i w sposób przewidziany prawem.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Wina oskarżonego i okoliczności popełnienia zarzucanego mu czynu nie budzą żadnych wątpliwości.

M. Ł. dobrowolnie, dokonując świadomego wyboru, zdecydował się na kierowanie samochodem i jazdę nim w S. ulicą (...) po drodze publicznej (w ruchu lądowym), po spożyciu znacznej ilości alkoholu (jak sam podał, było to kilka piw - k. 2v), i to wbrew orzeczonemu uprzednio zakazowi prowadzenia tego rodzaju pojazdów. Jego wyjaśnienia aczkolwiek lakoniczne w swej treści, to są jasne i rzeczowe, i jako takie w zupełności zasługują na wiarę, zwłaszcza, że

znajdują one potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. W szczególności, stan nietrzeźwości M. Ł. wynika w sposób oczywisty z przeprowadzonych badań urządzeniem elektronicznym typu A., które wykazały u niego: I badanie - 0,83 mg/l, II - 0,87 mg/l, alkoholu w wydychanym powietrzu (vide: protokół z przebiegu badania stanu trzeźwości urządzeniem elektronicznym z dnia 27.12.2015 r. – k. 2). Urządzenie to miało ważne świadectwo wzorcowania, stąd wyniki te nie mogą budzić zastrzeżeń (dowód: świadectwo wzorcowania – k. 3).

Fakt prawomocnego skazania M. Ł. za przestępstwo prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a konkretnie za czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., jak i orzeczonego wobec niego tym wyrokiem zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres trzech lat, wynika w sposób jednoznaczny z treści wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. akt XIV K 1000/12 (k. 19), a skazanie to nadal nie uległo zatarciu.

Podkreślić należy, iż jakkolwiek okres próby orzeczonego w sprawie XIV K 1000/12 upłynął z dniem 6 lutego 2016 r., a kolejne 6 miesięcy z dniem 6 sierpnia 2016 r., jednakże, z uwagi na inne prawomocne skazania M. Ł. (vide: informacja z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 31.08.2016 r. – k. 49-50), skazanie to nie uległo zatarciu, gdyż zgodnie z treścią art. 108 k.k. ***dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań***. Przepis ten ma zaś zastosowanie, od nowelizacji obowiązującej od dnia 1 lipca 2015 r., także w odniesieniu do skazań z warunkowym zawieszeniem ich wykonania (art. 76 § 1 k.k.), przez to nie ulegają one samoistnemu zatarciu z mocy prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby.

Nie wskazał on przy tym żadnych okoliczności, które miałyby usprawiedliwić takie jego zachowanie, że mimo orzeczonego zakazu, a przede wszystkim stanu nietrzeźwości, zdecydował się na jazdę samochodem (a zatem pojazdem mechanicznym) w ruchu lądowym, gdyż chęć zabezpieczenia samochodu należącego do ojca na innym parkingu, nawet przy braku ubezpieczenia AC tego auta, nie może być do tego pretekstem. A nie był to przecież jedyny powód jazdy tym pojazdem w tym czasie przez oskarżonego, skoro udał się jeszcze do restauracji sieci McDonald (vide: zeznania świadka R. B. – k. 55).

Wskazać w tym miejscu wypada, iż występki z ***art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k.*** penalizuje zachowania sprawcze polegające na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, albo w razie uprzedniego prawomocnego skazania za określonego rodzaju przestępstwo (np. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, czyli występki z art. 178a § 1 k.k.), albo dopuszczenia się tego czynu (z art. 178a § 1 k.k.) w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. Zatem kluczowym elementem przyjęcia kwalifikacji z art. 178a § 4 k.k. jest prowadzenie przez sprawcę pojazdu w stanie nietrzeźwości. Wprost wynika to z treści art. 178a § 4 in fine k.k., który także po ponownie użytym funktorze alternatywy „albo” jednoznacznie stanowi, że dotyczy sprawcy, „który dopuścił się czynu określonego w § 1” (tak też: wyrok SN z dnia 13 grudnia 2011 r., sygn. akt II KK 306/11 – publik. KZS 2012 nr 5, poz. 18, Prok. i Pr. 2012 nr 6, poz. 2, str. 5). Otóż, jak orzekł SN w innym z orzeczeń, (...) art. 178a § 4 k.k. cechuje niejednorodny charakter normatywny: pierwsza jego część, wyraża instytucję nadzwyczajnego obostrzenia kary, polegającą na specyficznej recydywie w zakresie przestępstw komunikacyjnych. Odmienny charakter ma druga część art. 178a § 4 k.k.. W tej części art. 178a § 4 k.k. wysławia typ czynu zabronionego, bowiem okoliczności w nim wskazane związane są ściśle z oceną społecznej szkodliwości czynu sprawcy, który prowadząc pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości (lub odurzenia), nie tylko narusza podstawowe zasady bezpieczeństwa w komunikacji, ale ponadto, nie wykonując wcześniej orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, okazuje lekceważenie dla wyroków sądowych, naruszając tym samym autorytet wymiaru sprawiedliwości. Między art. 178a § 4 in fine k.k. a art. 244 k.k. nie zachodzi kumulatywny zbieg przepisów ustawy w rozumieniu art. 11 § 2 k.k. (por. postanowienie SN z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt I KZP 22/11 – publik. OSNKW 2012 nr 1, poz. 6, str. 33), a sąd meriti powyższe poglądy w pełni podziela.

W świetle powyższych rozważań uznać należy, iż wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie, w którym są zgodne z ustaleniami faktycznymi polegają na prawdzie, a jego czyn wyczerpuje znamiona z ***art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k.***

Jednocześnie Sąd zmienił opis przypisanego oskarżonemu czynu, stosownie do poczynionych ustaleń, wyżej wskazanych, podając prawidłowy wynik I badania stanu jego trzeźwości, nie wychodząc przy tym poza granice oskarżenia.

Oceniając zaś ten czyn oskarżonego pod kątem dyspozycji **art. 4 § 1 k.k.**, w związku ze zmianami w tym zakresie wprowadzonymi w kodeksie karnym od dnia 15 kwietnia 2016 roku ustawą z dnia 11.03.2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 437), i z dnia 11.03.2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2016 r. poz. 428), zwłaszcza pod kątem zasad zatarcia skazania, to regulacje te nie uległy zasadniczej zmianie, gdyż nastąpiło to już od 1 lipca 2015 r., a zmiana treści art. 76 k.k. miała w tej mierze charakter redakcyjny, z tego względu do oceny prawnokarnej tego czynu należy stosować ustawę nową. Jako, że w takiej sytuacji, zasadą jest stosowanie ustawy nowej, to w ocenie Sądu, zbyteczne jest powoływanie art. 4 § 1 k.k. w sentencji wyroku.

Przystępując do **wymiaru kary** Sąd potraktował jako okoliczności obciążające wobec oskarżonego: wysoką społeczną szkodliwość czynu przez niego popełnionego, jak i wysoki stopień jego winy. Podnieść należy, że oskarżony swoim zawinionym działaniem naruszył jedną z podstawowych zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zasadę trzeźwości, powodując realne zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tak dla siebie samego, jak dla innych jego uczestników.

Na niekorzyść oskarżonego działa też nagminność tego rodzaju zachowań, przejawiająca się w znacznej ilości podobnych spraw, wpływających do tutejszego Sądu Rejonowego, oraz bardzo wysokie stężenie alkoholu, potwierdzone wynikami badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu.

Istotną okolicznością obciążającą oskarżonego jest też jego kilkakrotna uprzednia karalność (vide: informacja z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 31.08.2016 r. – k. 49-50), był on już bowiem trzykrotnie karany za różnego rodzaju przestępstwa, w tym za przestępstwa podobne, a konkretnie za czyn tego samego rodzaju z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. (vide: wyrok Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 29.01.2013 r., sygn. akt XIV K 1000/12 – k. 19), która świadczy o jawnym z jego strony lekceważącym podejściu do zasad porządku prawnego.

Jako okoliczności łagodzące wobec oskarżonego Sąd potraktował jego przyznanie się do winy, oraz wyrażony żal z powodu tego występkę (k. 13).

Mając te okoliczności na uwadze Sąd skazał oskarżonego M. Ł. z mocy art. 178a § 4 k.k. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Niewątpliwie, czyn którego dopuścił się oskarżony jest poważnym przestępstwem, wysoce społecznie szkodliwym. Wysoki też jest stopień zawinienia M. Ł., kiedy to bez żadnej istotnej przyczyny nie zastosował się do wyroku sądu, po raz kolejny prowadząc pojazd mechaniczny w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości, mimo że kilka lat wcześniej za taki sam występki został skazany (sprawa sygn. akt XIV K 1000/12).

Podkreślić w tym miejscu wypada, iż wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w szczególnie uzasadnionych wypadkach (art. 69 § 4 zd. II k.k.). Jednakże z uwagi na treść art. 69 § 1 k.k., i uprzednią karalność M. Ł. na kary pozbawienia wolności, brak było podstaw materialnoprawnych do warunkowego zawieszenia jej wykonania, niezależnie od innych przesłanek.

Na mocy art. 42 § 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio.

Podkreślić w tym miejscu wypada, iż wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. sąd może orzec ten środek karny jako terminowy, gdy zachodzi **wyjatkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami** (art. 42 § 3 in fine k.k.). Użycie w tym zwrocie ustawy trzech przymiotników „wyjatkowy”, „uzasadniony” i „szczególny” wskazuje, że chodzi tu o szczególne sytuacje.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do tego, aby skorzystać wobec oskarżonego z możliwości orzeczenia tego zakazu na krótszy okres czasu.

W nauce prawa karnego podkreśla się, że takie okoliczności szczególne, to okoliczności zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe (motywacja, pobudki), a także stan zdrowia sprawcy, jego trudne warunki rodzinne, materialne. Nie bez znaczenia jest również przypadkowość dokonanego czynu, pozytywna ocena sprawcy, nienaganny tryb życia. W orzecznictwie dodatkowo podkreślano, że chodzi tutaj o nagromadzenie okoliczności łagodzących: zwykłych bądź nietypowych, nadzwyczajnych, rzadko spotykanych, a także o ich łączną ocenę (tak też uchwała SN z 19.01.1962 r., sygn. akt VI KO 90/60, OSN 1962, Nr 3, poz. 37).

Natomiast w odniesieniu do M. Ł. nie sposób zasadnie takich okoliczności, tych wyjątkowych, szczególnych, które by takie rozstrzygnięcie uzasadniały, wskazać. Do takiej konstatacji skłania przede wszystkim nagromadzenie okoliczności obciążających wobec jego osoby, przy braku należytej przeciwwagi okoliczności przemawiających na jego korzyść. Był on już przecież karany za przestępstwo podobne, a zatem za występki przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (czyn z art. 178a § 4 k.k., co pokazuje, iż już po raz trzeci prowadzi pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości), więc za czyn o takim samym charakterze. W dodatku, dopuścił się on też uprzednio występku z art. 244 k.k., nie stosując się do orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów, za który został prawomocnie skazany (vide: wyrok Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 02.07.2013 r., sygn. akt II K 482/13 – k. 17-18), i to nie skłoniło go jednak do zmiany swojego zachowania, co świadczy niezbicie o nieskuteczności krótkoterminowych środków karnych, ale i bagatelizowaniu ich jako takich, skoro nie odwróciło go to od popełnienia tego przestępstwa. Jednocześnie dowodzi to również wysokiego stopnia demoralizacji oskarżonego jako uczestnika ruchu drogowego. Orzekając zatem wobec M. Ł. ten środek karny na maksymalnie długi okres czasu (dożywotnio), Sąd kierował się zwłaszcza tym, że jego dotychczasowa postawa jako uczestnika ruchu drogowego wskazuje na lekceważenie zasad ostrożności i bezpieczeństwa innych uczestników tego ruchu. Przekonują o tym nie tylko okoliczności zaistnienia niniejszego zdarzenia, a mianowicie rażące naruszenie podstawowych zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, jazda w stanie nietrzeźwości, będące wyrazem ze strony oskarżonego całkowitego braku odpowiedzialności, ale i jego uprzednia karalność za podobny czyn.

Niewątpliwie zakaz ten będzie istotną dolegliwością dla oskarżonego, ale należy kategorycznie podkreślić, iż nadużył on nie po raz pierwszy zaufania jako kierowcy. Okazał się bowiem osobą nieodpowiedzialną, a jego zachowanie mogło być tragiczne w skutkach. Trzeba bowiem pamiętać o tym, iż każdy człowiek po spożyciu alkoholu, niezależnie od tego, jak świetnie się czuje usposobiony do kierowania pojazdem mechanicznym, ma wtedy ograniczoną percepcję, a jest to niebezpieczne zwłaszcza w sytuacji, gdy taka osoba kieruje pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym.

Na podstawie art. 43a § 2 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w minimalnej kwocie 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Zdaniem Sądu, orzeczone kara i środki karne są współmierne do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, stopnia jego winy, i jako takie winny osiągnąć wobec niego cele wychowawczo-represyjne, jak też cele w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Kształtując zaś wysokość świadczenia pieniężnego Sąd uwzględnił aktualną sytuację rodzinną, majątkową i dochody oskarżonego.

Natomiast z mocy art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, mając na uwadze ciążący na nim wymiar świadczenia pieniężnego.

Dodać na koniec wypada, iż procedowanie w tej sprawie oparte jest na regulacjach kodeksu postępowania karnego w brzmieniu ustalonym na mocy ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247, ze zm.), w ramach tzw. **procesu kontradyktoryjnego**.